

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันธุรกิจกึ่งอุตสาหกรรมแช่เยือกแข็งเพื่อการส่งออก นับเป็นธุรกิจที่สามารถนำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับต้นๆของรายการสินค้าส่งออกและเป็นอันดับที่ 3 ของกลุ่มธุรกิจอาหารเพื่อการส่งออก จึงเป็นธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากภาครัฐเป็นอย่างมากประเทศผู้นำเข้าหลักของกึ่งอุตสาหกรรมแช่เยือกแข็งจากประเทศไทย คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และกลุ่มสหภาพยุโรป จากปริมาณการนำเข้าของประเทศต่างๆ พบว่าประเทศสหรัฐอเมริกานำเข้าสูงสุดในทุกปี ในขณะที่กลุ่มสหภาพยุโรปมีปริมาณการนำเข้าลดลงทุกปี (ข่าวกึ่ง, 2545: 5)

เนื่องจากทั่วโลกมีการเลี้ยงกึ่งอุตสาหกรรมมากขึ้น ประกอบกับมีความนิยมการบริโภคกึ่งอุตสาหกรรมก็เพิ่มขึ้นตาม จึงเกิดการแข่งขันด้านการตลาดกันอย่างรุนแรง ในขณะเดียวกันประเทศผู้นำเข้าก็มีการกีดกันทางการค้าเพื่อป้องกันธุรกิจของตนเองมากขึ้น เช่นกลุ่มประเทศยุโรป มีการกีดกันด้านภาษีโดยตั้งกำแพงภาษีการนำเข้ากึ่งอุตสาหกรรมจากประเทศไทยสูงขึ้นจาก ร้อยละ 4.5 เป็นร้อยละ 9.7 และสูงสุดถึง ร้อยละ 14 (สถาบันอาหาร, 2542:10) ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เช่น กำหนดให้ประเทศจีน และอินโดนีเซีย ต้องเสียภาษีในอัตรา ร้อยละ 5 เป็นต้น รวมถึง มีการตรวจสอบสินค้านำเข้าอย่างเข้มงวด โดยอ้างมาตรฐานความปลอดภัยด้านสารปฏิชีวนะตกค้าง ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มกลับมาทบทวนบทบาทการนำเข้ากึ่งอุตสาหกรรมแช่เยือกแข็งของประเทศไทย และประเทศผู้นำเข้ารายอื่นๆที่สำคัญ ซึ่งทำให้มีผลกระทบกับเกษตรกรกรมการเลี้ยงกึ่งในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงได้ออกมาตรการการตอบโต้การทุ่มตลาด เป็นการกีดกันการนำเข้ารูปแบบใหม่ หลังจากที่เคยได้ระงับการเข้าสินค้าสัตว์น้ำ จากประเทศที่ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำที่ไม่เหมาะสม โดยไม่อนุรักษ์แต่ทะเลขนาดเล็กมาแล้ว

จากการที่ประเทศไทยถูกกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้าหลักอย่างกลุ่มสหภาพยุโรป จึงทำให้ปริมาณการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศยุโรป ลดลง ประเทศไทยจึงได้มีการปรับทิศทางการส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มมากขึ้น และหากประเทศไทยถูกกีดกันจากการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดจากประเทศสหรัฐอเมริกา จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อธุรกิจ กึ่งอุตสาหกรรมแช่เยือกแข็งของประเทศไทย

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตภาคกลางตอนล่าง ซึ่งมีความได้เปรียบด้านแหล่งวัตถุดิบกึ่งอุตสาหกรรม ที่ป้อนมาจาก ภาคตะวันออก ภาคกลาง และภาคใต้ตอนบนอื่นทั้งใกล้

แหล่งขนส่งทางทะเล คือท่าเรือกรุงเทพ และท่าเรือแหลมฉบัง อีกทั้งเป็นจังหวัดรอยต่อกับ กรุงเทพมหานคร จึงนับว่ามีปัจจัยเกื้อหนุนให้จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของโรงงานผลิตกุ้งกุลาดำแช่เยือกแข็งเพื่อการส่งออกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งรายได้ของประชากรของจังหวัดสมุทรสาครเฉลี่ยต่อคนต่อปีเท่ากับ 232,244 บาทสูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ (Online:www.samutsakhon.go.th/data/income.htm) ดังนั้นผู้ศึกษา จึงสนใจเลือกจังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ตัวแทนเพื่อศึกษาถึงผลกระทบด้านต่างๆ หากประเทศสหรัฐอเมริกาใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti Dumping) ต่อดินค้ากุ้งกุลาดำแช่เยือกแข็งของประเทศไทย

เพื่อศึกษาถึงผลกระทบด้านต่างๆต่อมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลสำรวจที่ได้จะเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการได้ทราบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร เพื่อหาแนวทางรองรับและป้องกันปัญหาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของธุรกิจกุ้งกุลาดำแช่เยือกแข็งในจังหวัดสมุทรสาครต่อมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตการศึกษาความคิดเห็นธุรกิจกุ้งกุลาดำแช่เยือกแข็งในจังหวัดสมุทรสาคร ต่อมาตรการการตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกา จะศึกษาในด้าน ปัจจัยการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป ในด้านวัตถุดิบและแรงงาน การปรับเปลี่ยนแนวทางการตลาด การจัดโครงสร้างการบริหารภายใน

ขอบเขตประชากร

การศึกษาในครั้งนี้จะทำการศึกษาจากบริษัทที่ทำธุรกิจด้านกุ้งกุลาดำแช่เยือกแข็งที่จดทะเบียนการค้าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาครซึ่งมีโรงงานที่จดทะเบียนแล้วในปี 2545 จำนวน 58 โรงงาน (สมาคมแช่เยือกแข็งแห่งประเทศไทย, 2547: 6) ซึ่งผู้ศึกษาสามารถทราบจำนวนและรายนามบริษัทที่แน่นอนจึงเลือกใช้การศึกษาโดยสำมะโนประชากร (Census) จึงทำการศึกษาประชากรทั้งหมด

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบต่างๆที่จะเกิดขึ้นต่อการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกา
2. ทำให้ทราบถึงระดับความรุนแรงของผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต
3. เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมตัวรองรับสถานการณ์

นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึกหรือความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลในเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อมในขณะนั้นๆเป็นพื้นฐาน อาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องก็ได้ ในที่นี้เป็นความคิดเห็นในด้านวัตถุดิบและการผลิต ด้านการจัดการโครงสร้างองค์กร ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารการเงิน และด้านการตลาด

ธุรกิจกึ่งกุลาดำ หมายถึง ธุรกิจที่ประกอบหรือดำเนินกิจการเกี่ยวกับกึ่งกุลาดำแท้เอือกแข็งเพื่อการส่งออก

มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด หมายถึง การที่ประเทศผู้ส่งออกสินค้าเข้ามาจำหน่ายในประเทศผู้นำเข้าในราคาที่ต่ำกว่าราคาจำหน่ายในประเทศตน หรือ ในราคาที่ต่ำกว่าราคาจำหน่ายยังประเทศอื่น หรือ ในราคาที่ต่ำกว่าราคาคำนวน คัดจากต้นทุนการผลิตในประเทศผู้ผลิตนั้น (Price at the Ex-Factory)

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจในทิศทางการบริหารงานขององค์กร ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้จัดการ รองผู้จัดการ โรงงาน กรรมการบริหารระดับสูง และเจ้าของกิจการ